

BUDKAVLE FRÅN HOVDALA VÄNNER

Nr 2 2021

I detta nummer av Budkavlen :

Årsmötet 2021 - kallelse, s 1

Upprop från styrelsen till medlemmarna, s 1

Meddelanden från styrelsen, s 2

Återinvigning av Hovdala 1998, s 2

Snabbspåret – en uppföljning, s 3

Artikel om barndom på Hovdala, s 3

Boketorp kommer igång, s 4

Sjön som försvann på Hovdala, s 4

Hovdala vänners program 2021, s 5

Notiser om Wendels m m, s 6

Årsmötet 2021!

Föreningen Hovdala Vänner

kallar härmed medlemmarna

till årsmöte för år 2021 att avhållas

på Hovdala slott söndagen den 11 juli 2021 kl 14.

Stadgeenliga ärenden kommer att behandlas!

Samling vid ladan på den yttre borggården!

Efter mötet fikar vi tillsammans. Medtag egen fikakorg!!

Medlemmar som vi ha skjuts till Hovdala samlas vid Hembygds museet kl 13.30!!

Viktiga meddelanden till medlemmarna!!

**Glöm inte medlemsavgiften 2021! En del medlemmars avgift för 2021 saknas alltjämt!!
Medlemsavgiften kan betalas till bankgiro 721-2574 eller swishnummer 123 499 67 32!**

**Vi måste bli fler medlemmar i föreningen! Under tio års tid har medlemsantalet sjunkit
betänkligt!! Alla medlemmar måste hjälpa till att hitta ytterligare personer som vill vara
med i vår trevliga krets och verksamhet!!**

**Kontakta släkt och vänner som kan vara intresserade och rekrytera dem som
medlemmar i Hovdala Vänner!!**

Hjälp till på Hovdala slott även i år

Våra medlemmar brukar göra insatser på Hovdala. Det är dessutom roligt! Under förra året blev inte så mycket gjort! Ett normalår kan det hända mycket. I år är detta känt:

- Plantering i Slottsträdgården på försommaren i bra väder och om pandemin tillåter.
- Olika insatser (något oklart vad) i den nya verksamheten på Boketorp

Vi vill gärna hitta medlemmar som vill medverka!!

Vänligen anmäl Ditt intresse till Hans Inge Lindulf: tel 0451-89 109, 0704-03 52 11,

hi.lindulf@gmail.com

Studiecirkel om Hovdala slott och område??

Möjligen blir det en studiecirkel om fem träffar på Hovdala med start i höst. Endast måndagar är inplanerade. Det blir begränsat antal deltagare! En avgift kommer att uttas men den meddelas senare!!

Cirkelansvariga är Hans Inge Lindulf, Peter Alf och Olavi Olson. Med hänsyn till viruspandemin kan studiecirkeln komma att uppskjutas ytterligare. Slutlig inbjudan får därför anstå!

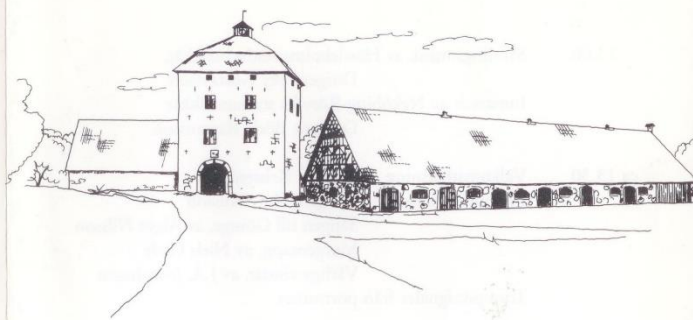
Återinvigning av Hovdala slott år 1998

Hofdala

av Otto Lindblad

Du undersköna dal o säg
du skogens sköna brud
Vem ställde hit dig i min väg
vem gav dig denna skrud
Vid glittret av din bölja blå
bland dina höga dunkla trän
Jag kunde uti tankar gå
och aldrig längta hän
och aldrig längta hän

Här sjunger siskan glad sin sång
och duvan bygger bo
Om höken svänger någon gång
står jägarn med sitt lo
Var trygg du lilla duva där
du vänner har i dalen här
Kom hit, kom hit du är så kär
slätt ingen fara är,
nej ingen fara är

Hovdala slott

INVIGNING

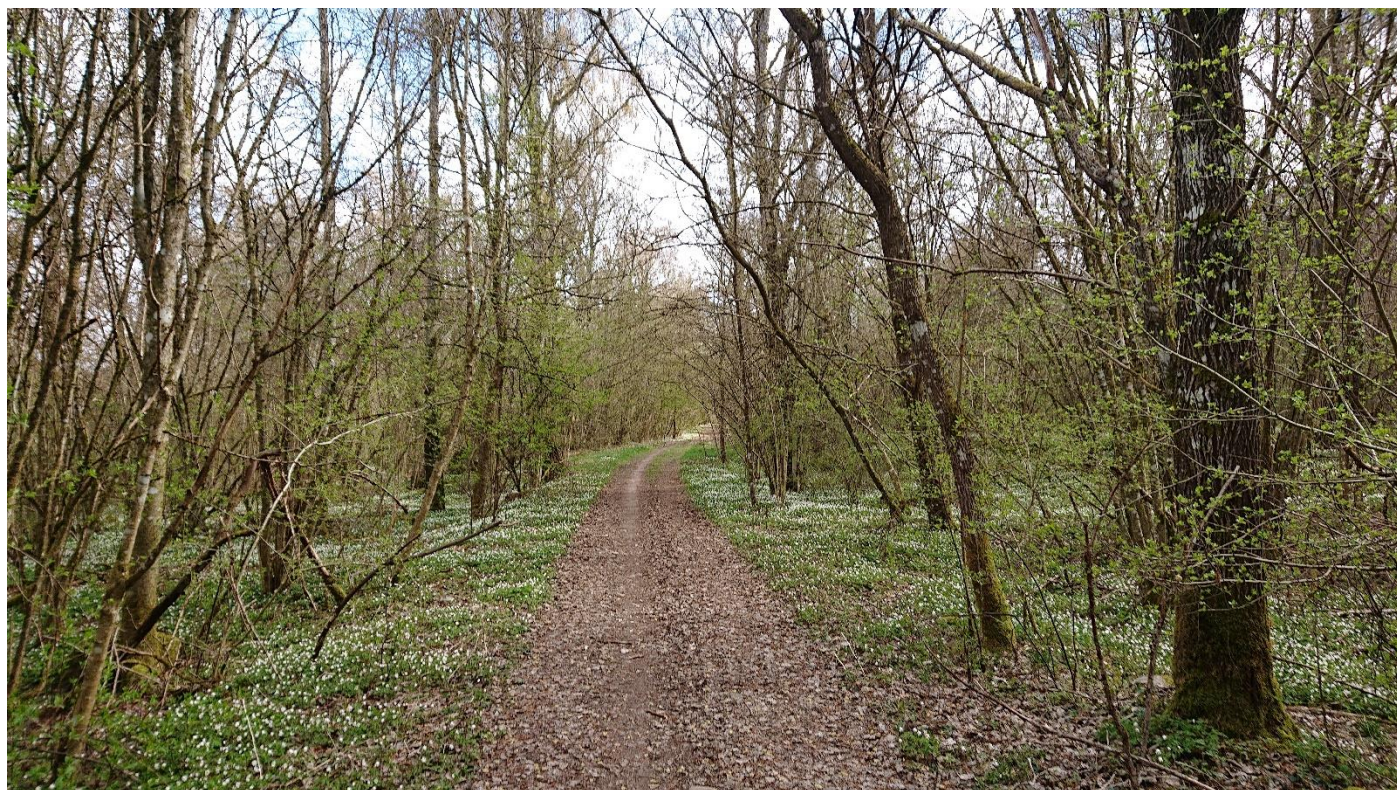
4 juli 1998 kl. 13.00

Vid sortering av arkivmaterial på Hembygdsmuseet i Hässleholm, där redaktören deltog, återfanns en broschyr vars första och sista sida syns ovan. Det första intrycket av broschyren ingav en viss förundran. Hovdala slott är ju många århundranden gammalt och kan ju inte ha invigts 4 juli 1998. Nej, det måste vara fråga om en återinvigning och ha

en anknytning till öppnandet av kommunens kulturella verksamhet på Hovdala. Det var ett högtidligt program som genomfördes. Programbladet har också en insida och där återges vad som skulle inträffa under denna eftermiddag. Det var två orkestrar på plats som hjälptes åt att spela, dels Hässleholms Stadsmusikkår, som spelade samlingsmusik, dels Nyköpings Rörviks stadsmusikkår, som gjorde en inmarsch. Allt detta ägde rum mellan 13 och 13.30. Då tog ordföranden i Hembygdsföreningen Lennart Kristensson till orda och hälsade alla välkomna. Efter honom uppträdde Bjärnums manskör och sjöng tre sånger. En var med hänsyn till tidpunkten besynnerligt nog Vårvindar friska. Efter en trumpetsignal från Porttornet genomfördes invigningen av generaldirektör Krister Wadelius och kommunalrådet Bengt Andersson. Efter invigningen, som var planerad till kl 13.50, var det dags för ytterligare musikunderhållning, först av Bjärnums manskör och därefter av de två stadsmusikkåren. Musikunderhållningen skulle avslutas kl 15.30. Medan den pågick fick särskilt inbjudna gäster njuta av en visning av "salongsbyggnaden". Med orkestern från Nyköping hade också anlänt drillflickor som skulle framträda kl 16 "i norra delen av parken". Evenemanget skulle sedan fortsätta med ytterligare musikunderhållning kl 18 utanför kaféet. Ensemblen Grönstedts stod för den underhållning som skulle pågå tills det spelades ett tapto från Porttornet kl 19. Programbladets uppgift, att Otto Lindblad skrivit hymnen "Hofdala", har efter invigningen vederlagts och efterforskningar av Olavi Olson visar att det var prins Gustav som var upphovsman och att stycket, som hade ett annat namn, handlade om ett annat slott!

Snabbspåret - en uppföljning

I samband med trafikverkets samråd om järnvägsbyggnationen av två nya spår till Lund passade Hovdala Vänner på att framföra sina synpunkter i en skrivelse till verket inom den publicerade samrådstiden! Den lokala kampen gällde Äspehöjden som många föreningar i bygden ville rädda från att bli järnvägsområde. Hovdala vänner ville också värna om detta fina naturområde som dessutom är en viktig inramning till Hovdala slott och tillhör kulturområdet runt slottet. Så här ser det ut inne i den skogsklädda delen av Äspehöjden.

En läsvärd artikel om barndom på Hovdala

En mångårig medlem i Hovdala Vänner är **Ingegerd Nilsson** och det unika med henne är att hon växte upp på Hovdalaområdet. De första åren bodde hennes familj i Broslätt by. Efter statens övertagande av slottet flyttade familjen in i Arrendatorsbostaden, som är den byggnad som ligger på sydsidan av den inre borggården. Ingegerd, som är född år 1936, har alltså en inblick i livet på Hovdala både före och efter expropriationen år 1945 inför P 2:s etablering i Hässleholm. Ingegerd har nu skrivit en artikel i Västra Göinge hembygdsförenings årsbok för 2021 som kom ut i april månad. Denna intressanta artikel finns först i årsboken och omfattar omkring 10 sidor med bilder och text. Artikeln har titeln "Min barndom på Hovdala". Alla som är intresserade av livet på Hovdala under gången tid bör noga studera Ingegerds artikel. Årsboken är inte svår att hitta. Alla som är medlemmar i Hembygdsföreningen ska sedan länge ha fått boken i sin brevlåda. Den som vill bli medlem i föreningen nu först kommer också att få

boken. Boken säljs på Hembygdsmuseet i Hässleholm för övriga intresserade. Hembygdsmuseet har haft stängt på grund av pandemin men öppnade 8 maj och har sedan öppet varannan lördag kl 11 - 14. Det går att beställa boken genom telefonsamtal med kassören Rolf Nilsson 0705 745 869 eller mejl till vgh.museum@telia.com.

I denna byggnad bodde Ingegerd Nilsson från 1945. Foto Olavi Olson

Boketorp kommer igång!

Sedan förra numret av Budkavlen skickats ut har ytterligare information om arbetet med programmet lämnats. Styrelsen har också besökt både huvudbyggnaden och ladan på Boketorp. Insidan av Boketorp är färdigställd medan arbete pågår i ladan och i utomhusmiljön. En programplan för 2021 fanns redan under våren. Denna programinformation fick Hovdala Vänner i mars månad:

- Morgonskogsbad – Shinrin Yoku – torsdagar 08.00-10.30 t.o.m. 3 juni.
- Fjorgyn Odlingar & Trädgårdskök - föreläsningar på olika teman kopplat till hållbarhet och omställning, inkluderar 2-rätters. Söndagar, 23 maj, 20 juni, 17-18 juli, 15 augusti, 17 oktober, 7 nov samt julbuffé 5 dec.
- Temadag med bland andra GBF – "Naturen på Hovdala", föreläsning, exkursioner, workshops, utställare m.m. 7 augusti från kl. 09.00
- GBF - Guidad vandring "Vildbin & humlor", 3 juli, samling kl. 08.00
- HeTS - Historiskt musikquiz om Broslätt där kortare sketcher varvas med musik och sång av Torbjörn Arvidsson, 3 samt 10 september
- HHVF – Vandrardag på Hovdala, 5 september

Utöver dessa aktiviteter förlägger slottet även delar av årets tema till Boketorp i form av hantverkskurser om bland annat linberedning, slamfärg och täljning. Två utställningar kommer också att förläggas till Boketorp, en utomhusutställning om storken samt en mindre utställning i ladan om hassel under augusti månad. Boketorp har också använts som lokal för styrelsemöten i Föreningen Hovdala vänner den senaste tiden!!

Det bör framhållas att det finns många andra program på Hovdala i år! Studera programmet så att Du inte missar något intressant!!

Sjön som försvann från Hovdalaområdet

Under 1800-talet förekom omfattande förändringar av flera sjöar i Skåne och andra landskap. Företeelsen hette sjösänkingsföretag. Tanken var att sänka en sjös vattennivå för att vinna nya odlingsmarker åt den då övertaliga befolkningen. Finjasjön sänktes i två omgångar under 1800-talet men försvann som bekant inte. Närmare information om detta finns att läsa i en artikel av Sven Jensen och Olavi Olson i Hembygdsföreningens årsbok 2020. Däremot försvann helt en liten sjö intill Hovdalafältet som låg mellan Lilla och Stora Oberöd och som hette Oberödssjön. Sjön kan anas på nyare lantmäterikartor som ett sankt område och kan också besökas av personer som tagit på sig storstövlar. Det sankta området är numera beväxt med klenare lövskog. Denna försvunna sjö har på sin

tid uppmärksammat av Torsten Karlsson som önskade att den återställes. Olavi Olson har berättat att han besökt den forna sjön och beskådat områdets nuvarande utseende. Sjösänkningar skapades genom att utflödet grävdes ut. Den tröskel som skapade sjön och höll den på en viss nivå togs bort eller sänktes. Dessutom var det i regel nödvändigt att göra följdgrävningar nedströms tröskeln. Så är det vid Finjasjöns utflöde Almaån som förlades till en ny uppgrävd rak fåra. Marken som blottades vid sjösänkningarna var av växlande kvalitet och tilldelades sakägarna genom en särskild förrättning. Kostnaden för arbetena fördelades genom ett komplicerat avräkningssystem. Om Oberödssjön ska återställas behövs inte bara en höjning av vattenytan. Universitetslektorn Sven Jensén som forskat över sjösänkningar har förklarat att ett återställande kräver stora åtgärder. Det räcker inte med att endast dämna upp en sjö på nytt. Den gamla dybotten måste också grävas ut. Kostnadsbilden är inte blygsam. Genom mätningar på äldre kartor kan den gamla sjön beräknas ha haft en storlek på runt 10 hektar. Det på kartorna i dag synliga sankmarksområdet är begränsat till cirka 6 hektar. Övrig del av den gamla sjön har då sannolikt övergått till att vara fastare och torrare mark. Uppgifter om standarden på den marken har inte inhämtats.

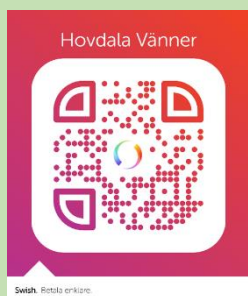

Föreningens program 2021 om pandemin tillåter:

- **Midsommar kommer inte att firas som vanligt men räkna med en midsommarstång på Hovdala**
- **Detta år planeras en höstfest på Hovdala!! Den nyuppförda ladan på Boketorp blir festlokal och i samband med festen blir det visning och information om verksamheten!!**
- **Trädgårdvandring till hösten! I höstas lyckades styrelsen genomföra en trädgårdsvandring på Hovdala slott men regn och oväder ledde till ett begränsat antal besökande personer. Därför planeras att programmet ska återupprepas hösten 2021.**

En svala flög in!

En styrelseledamot i Hovdala Vänner stod en dag under sommaren 2016 och beskådade modellerna av Hovdala slott och Broslätt by som då fanns i längan snett till vänster innanför porttornet. Siffrorna på de olika husen i Broslätt hade börjat blekna och tittandet var koncentrationskrävande. Lokalen var i övrigt helt tom men plötsligt hördes det ett besynnerligt ljud. Fanns här ett spöke? En prydnadsinstallation i taket hade också börjat gunga gick det sedan att se. Ja det var absolut ett spöke på plats! Vid närmare undersökning av det gungande föremålet kunde en liten fågel beskådas men den hörde väl till installationen. Väggen mot borggården var nämligen fylld med fågelmodeller fint målade i rätta färger och i naturlig storlek. Det var bara att gå närmare för att se på den lilla fågeln vid taket. Jo det var en ladusvala med spröten där bak och rött under näbben men var den levande eller en modell. Svalan satt helt stilla men så plötsligt började den röra på sig. Den levde tydligtvis och det var alltså den som hade flugit in och skapat spökestämningen. Frågan kvarstår, finns det spöken på Hovdala slott?

Budkavle från Hovdala Vänner

är ett medlemsblad för *Föreningen Hovdala Vänner*.

Bankgiro: 721-2574. Swishnummer 123 499 67 32!

QR-koden finns här intill!! Fota den i Swish-appen!

Hemsida: www.hovdala.org

Meddelanden och bidrag till Budkavlen kan skickas på mail: hovdalavanner@outlook.com.

Det är redaktören som står för textinnehållet om inget annat anges.

Redaktör Olof Larsson

Extra öppet i Wendels stuga i sommar

Meddelande har inkommit att Västra Göinge hembygdsförening kommer att hålla Wendels stuga öppen för besökande samtliga söndagar i juli månad 2021. Det blir inga visningar men minst en museivärd kommer att vara på plats. Besökande får själva strosa runt i byggnaden på ett pandemi-anpassat sätt. Wendels stuga hittar vi i Broslätt och den har bebotts av jägare och kuskar på Hovdala. Byggnaden uppfördes i slutet av 1700-talet. Ägandet av stugan tillföll Hembygdsföreningen runt 1960 och föreningen arrenderar tomtmarken. Efter statens övertagande av Hovdala bodde kusen Nils Petter Wendels kvar en bit in på 1950-talet. Hembygdsföreningen har under sitt ägande hyrt ut stugan till både en journalistförening och några privatpersoner. Den har nu stått tom i flera år. **Tiderna för detta öppethållande är söndagarna 4, 11, 18 och 25 juli kl 10 – 15! Det är fri entré!!**

Denna bild togs ett tidigare år men det lär bli lika grönt i år.